

עפ"ג 30331/02/15 - מדינת ישראל נגד יאסר זלבאני

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 30331-02-15 מדינת ישראל נ' זלבאני
עפ"ג 33581-02-15 זלבאני נ' מדינת ישראל

לפני כבוד השופט רפי כרמל, אב"ד
כבוד השופט כרמי מוסק
כבוד השופטת שירלי רנר

מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים

המערער בערעור
30331-02-15 המשיבה בערעור
33581-02-15

נגד

יאסר זלבאני ע"י ב"כ עו"ד רמי עותמאן

המשיב בערעור 30331-02-15
המערער בערעור 33581-02-15

פסק דין

שני ערעורים על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט מרדכי כדורי) מיום 31.12.14 בת"פ 42294-06-12.

כללי

1. המשיב (המערער בעפ"ג 33581-02-15, להלן: המשיב) הורשע על יסוד הודאתו בעבירות לפי פקודת מס הכנסה [נוסח חדש]: מסירת אמרות או תרשומות כוזבות בדו"ח; פנקסי חשבונות כוזבים; מרמה, ערמה תחבולה; אי קיום דרישות. כמו כן, הורשע המערער בעבירות לפי חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975: מסירת ידיעה כוזבת בנסיבות מחמירות; הוצאת חשבונית מבלי לבצע עסקה; ניכוי מס תשומות שלא כדין. על המשיב הוטלו 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס. שני הערעורים מכוונים כנגד גזר הדין, הן על ידי המדינה והן על ידי המשיב.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן בשלישית, במהלך שנת 2008, היה המשיב מנהלה היחיד של נאשמת 2, מוקד ל.א. שמירה וניקיון (2004) בע"מ (להלן: הנאשמת). במסגרת זו פעל המשיב שלא כדין להגדיל את רישום הוצאות העסקיות של הנאשמת, ועל ידי כך להקטין את תשלומי המסים בהן היתה חייבת. המשיב כלל בספרי החשבונות של הנאשמת 13 חשבוניות בסכום כולל של 7,393,342 ₪ בלא שבוצעו העבודות בגין הופקו. חלק מן החשבוניות זויפו על ידי המשיב, וחלקן נקנו על ידו תמורת עמלה ששילם למי שהוציאן.

הערעור - טענות הצדדים

3. בערעור המדינה נטען כי העונש אשר הוטל על המשיב אינו הולם את חומרת העבירות ובעיקר את נסיבותיהן, הבאות לידי ביטוי בגובה העלמת ההכנסות מרשויות המס, הקלות בה ניתן היה לבצע עבירות אלה, הפגיעה בערך המוגן ומדיניות הענישה הנהוגה. מכאן, נטען כי מתחם העונש אשר קבע בית משפט השלום, 10 חודשי מאסר בפועל ועד ל-36 חודשי מאסר בפועל, וקביעת עונש בחלקו הנמוך יחסית של המתחם, אינם הולמים למקרה זה. נטען עוד כי לא ניתן דגש לעובדה שעבירות מס מתאפיינות בפגיעה ישירה בקופה הציבורית ובאופן עקיף בכל אזור והיה מקום ליתן דגש ראוי לאינטרס הציבורי בעבירות מסוג זה. אמנם בית משפט קמא לא התעלם מכך שהעבירות בהן הורשע המשיב הן עבירות חמורות, קשות לגילוי וקלות לביצוע, אך למרות זאת לא מצאו שיקולים אלה ביטוי כנדרש עת נגזר עונשו של המשיב. המדינה אף הפנתה למקרים אחרים בהם נקבעו מתחמים גבוהים יותר והושתו עונשים חמורים יותר כנגד נאשמים שביצעו עבירות דומות או אף קלות (באה הפניה לארבעה ערעורים פלייט בהם נגזרו 30 עד 50 חודשי מאסר במקרים בהם סכומי הכסף שהועלמו נעו בין כ-2.5 ועד לכ-5 מיליון ₪). עוד טענה המדינה כי הקנס שהוטל על המשיב הנו נמוך ואינו עומד ביחס מתאים לסכומי הכסף שהועלמו, ובנוסף נטען כי מועד תחילתו של תשלום הקנס שנקבע ליום 1.4.17 פוגע בעיקרון הריצוי המידי.

4. ב"כ המשיב טוען, בין היתר, כי יש לזקוף לזכותו של המשיב את הודאתו, האחריות שנטל על ביצוע העבירות והחרטה שהביע. כמו כן, יש לתת משקל משמעותי יותר לגילוי של המשיב ולהתחשב ביכולתו להשתקם ולנהל אורח חיים נורמטיבי, וכי ההליך הפלילי היווה גורם מרתיע עבורו. בנוסף, מדגיש ב"כ המשיב את פרק הזמן הרב שחלף ממועד ביצוע העבירות בשנת 2008 ועד לגזירת דינו של המשיב, כשבע שנים לאחר מכן, ומוסיף כי יש לשקול לקולה גם את העובדה שהמשיב הועמד לדין והורשע בעבירות דומות לאותה פרשייה, ואף ריצה מאסר בפועל לתקופה של 15 חודשים. לשיטתו, היה על המדינה להגיש כתב אישום אחד נגד המשיב, ולכלול בו את החשבוניות המפורטות בכתב האישום בתיק דנן, ובדרך זו היה מוטל עליו עונש זהה כמעט לעונש דנן, או לכל היותר היו מתווספים לו 5 חודשי מאסר בלבד. העובדה שהמדינה לא שמה ליבה לכך, לא בדקה ולא עשתה דבר בעניין, אינה מצדיקה הטלת עונש כפול. עוד טען ב"כ המשיב שהקנס שהוטל על המשיב הביא לפגיעה כלכלית במשפחתו, המצטרפת לפגיעה הכלכלית שנגרמה לפרנסת משפחתו בתקופה בה ריצה עונש מאסר. באשר לחקירה בתיק זה נטען כי החומר הרלבנטי נתפס בשנת 2012 אצל עובד של המשיב, כאשר המשיב לא ידע על כך כלל. לו ידע, כך נטען, היה מצרפו לתיק הקודם ועונשו היה נגזר בהתאם. בכל מקרה, לאור נסיבות כאלה, היה מקום לקבוע עונשו בחלקו הנמוך של המתחם. באשר לקנס נטען כי מצבו הכלכלי לא אפשר לשלמו, והקנס ישולם בעתיד. הודגש עוד כי ביום ביצוע העבירות, המשיב לא הורשע בעבירות מס. הובאה הפניה לפסיקה במקרים שנטען כי הם דומים, אך הענישה הייתה קלה יותר. מכל אלה יש להקל משמעותית בעונשו.

דין

5. דין ערעור המדינה להתקבל. דין ערעור המשיב להידחות.

המשיב, יליד 1970, אב לתשעה ילדים. לזכותו יש לזקוף את הודאתו במיוחס לו, שהובילה לחיסכון בזמן שיפוטי ויעול ההליך, האחריות שנטל על מעשיו והחרטה שהביע על ביצועם. מנגד, לחובתו ניצבת חומרת העבירות שביצע. עבירות המס הן חלק מהעבריינות הכלכלית המכוונת לפגוע בציבור בכללותו, הן שקולות לשליחת יד בקופה הציבורית,

משבשות את פעילותו התקינה של מנגנון גבית המסים, פוגעות במשק המדינה ומערערות את אמון הציבור בערך השוויון בנשיאה בנטל המיסים. יש להחמיר בענישה בגין עבירות אלה, נוכח חומרתן, הנזק שהן מסבות לאוצר המדינה, קלות ביצוען והקושי בחשיפתן, ויש מקום לקבוע עונשי מאסר בפועל וקנסות כבדים, משיקולי גמול והרתעה אפקטיבית - אישית וכללית, אשר גוברים בדרך כלל על נסיבות אינדיבידואליות (ר': ע"פ מחוזי י-ם) 4003/07 "יגיל" שירותי שמירה וניקיון (1997) בע"מ נ' מ"י (לא פורסם) (2007), שאושר על ידי ביהמ"ש העליון ברע"פ 10945/07). בנוסף, לחובתו של המשיב עבר פלילי עשיר, הכולל לא פחות משלוש-עשרה הרשעות קודמות, בהן שתי עבירות מס. העונש שנגזר על המשיב נקצב תוך התחשבות בכך שהעונש בגין אותן עבירות מס אחרות הוטל לאחר ביצוע העבירות בהן הורשע המשיב בהליך דנן, כפי שפורט בגזר הדין. יחד-עם-זאת, העונש נקבע גם נוכח העובדה שהמשיב ביצע חלק לא מבוטל מהעבירות דנן לאחר שהוגש נגדו אותו כתב אישום שייחס לו מעשי עבירה דומים. לעובדה זו משקל של ממש, שכן נראה כי מפגשו של המשיב עם הליך אכיפת החוק לא הביאו לתקן דרכיו ולא הרתיעו מלהוסיף לעבור על החוק באותו ענין. יתרה מזו, נוכח מהותם של מעשי העבירה, היקפם ומספר החודשים בהן התבצעו, המשיב ביצע את מעשיו לאחר תכנון מראש, ולא באופן ספונטני או אקראי, כפי שקבע בית משפט קמא. כמו כן, המשיב לא פעל לתיקון תוצאות העבירה, לא הסיר את המחדלים ולא שילם את המס החסר. דבר זה פועל לחובתו של המשיב במיוחד נוכח שיעורו המשמעותי של המס המחושב מסכומי החשבוניות העצומים עליהן דיווח, העולים על 7 מיליון ₪. מדובר בנזק ניכר לקופה הציבורית שנגרם כתוצאה ממעשי העבירות שביצע המשיב. בצדק הדגיש בית משפט קמא כי אין מדובר אך בסכום המע"מ הכלול בחשבוניות הפיקטיביות בלבד, אלא גם במיסים אחרים שסכומם נקבע בהתחשב, בין היתר, בהוצאותיה של הנאשמת. בנסיבות המקרה דנן, העונש שקצב בית משפט קמא מקל עם המשיב ואינו מבטא כדבעי את עקרונות ההלימה, הגמול וההרתעה. באשר לגובה הקנס - לא מצאנו מקום להתערב בכך.

6. טענת ב"כ המשיב, לפיה מחדלה של המדינה הביא לחשיפת העבירות דנן רק בשנת 2012, בעוד שהיה בידה לעשות כן קודם לכן ולהעמיד את המשיב לדין גם בנוגע לעבירות אלה ביחד עם העבירות שביצע בשנת 2010, בגין הורשע, כאמור, בהליך נפרד - דינה להידחות. כפי שפורט בגזר דינו של בית משפט קמא, העבירות דנן נחשפו אגב פעולות חקירה שבוצעו בנוגע לאדם אחר.

אשר-על-כן, ערעור המדינה מתקבל וערעור המשיב נדחה. נוכח הכלל לפיו ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין, יעמוד עונש המאסר בפועל שנגזר על המשיב לתקופה של עשרים ושמונה חודשים. עונש המאסר המותנה שנגזר על המשיב יחול על כל עבירה בה הורשע.

המשיב יחל לשלם את הקנס שנגזר עליו ביום 1/7/15.

יתר חלקי גזר הדין יעמדו על כנם.

ניתן היום, ט' אייר תשע"ה, 28 אפריל 2015, במעמד ב"כ המשיב, המשיב וב"כ המדינה.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

רפי כרמל, שופט